

สรุปผลการประชุม

คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ

และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

สภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๗

วันจันทร์ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ได้พิจารณาตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับเสนอสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อให้ความเห็นชอบ) และมีมติ ดังนี้

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกมิได้

ถ้อยคำว่า “จะแบ่งแยกมิได้” ควรเว้นวรรค จากถ้อยคำก่อนหน้านั้น ให้สอดคล้องกับการบัญญัติเช่นนั้นในรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา

มาตรา ๓

มาตรา ๓ มาตรา ๒๖ มาตรา ๘๗ วรรคสอง มาตรา ๑๒๕ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง และวรรคสาม ใช้ถ้อยคำว่า “ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้” ส่วนมาตรา ๑๑๖ และมาตรา ๑๒๗ (๒) ใช้ถ้อยคำว่า “ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้” ควรใช้ถ้อยคำให้เหมือนกันหรือไม่

มาตรา ๓๔

วรรคสอง การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์

มาตรา ๓๔ วรรคสอง ใช้ถ้อยคำว่า “เพื่อความมั่นคงของรัฐ” ส่วนมาตรา ๑๖ วรรคสอง มาตรา ๔๓ วรรคสอง มาตรา ๔๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๓ (๑๐) ใช้ถ้อยคำว่า “เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ” ควรใช้ถ้อยคำให้เหมือนกันหรือไม่

มาตรา ๓๗**วรรคสอง**

ในการใช้เสรีภาพดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรมีควรได้เพราะเหตุที่ถือศาสนานิกายของศาสนา ลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีการตามความเชื่อที่แตกต่างจากบุคคลอื่น

ควรแก้ไขข้อความในมาตรา ๓๗ วรรคสอง บรรทัดที่ ๑ ว่า “ในการใช้เสรีภาพดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง” เป็น “การใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่ง” โดยตัดคำว่า “ใน” และ “ดังกล่าว” ออก

มาตรา ๔๐

(๓) บุคคลย่อมมีสิทธิจะให้คดีของตนได้รับการพิจารณาอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ยุติธรรม ภายในระยะเวลาอันสมควร

ควรตัดถ้อยคำว่า “ภายในระยะเวลาอันสมควร” ออก เพราะมีคำว่า “รวดเร็ว” อยู่แล้ว และเพื่อให้สอดคล้องกับ (๔) และ (๗) กับควรตัดถ้อยคำว่า “ยุติธรรม” ซึ่งเกินมาออกด้วย

มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๔

ควรแก้ไขข้อความในมาตรา ๕๒ บรรทัดที่ ๑ และมาตรา ๕๔ บรรทัดที่ ๑ ว่า “ไม่มีรายได้เพียงพอ” เป็น “มีรายได้ไม่เพียงพอ” เพื่อให้ชัดเจนขึ้น

มาตรา ๕๕ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นนับแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๕ กับมาตรา ๕๕ มีคำว่า “ราชการส่วนท้องถิ่น” ส่วนมาตรา ๓๑ กับมาตรา ๔๖ ไม่มีคำว่า “ราชการส่วนท้องถิ่น” ควรบัญญัติให้เหมือนกันหรือไม่

มาตรา ๖๓**วรรคสอง**

มาตรา ๖๓ วรรคสอง ใช้ถ้อยคำว่า “ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ” ส่วนมาตรา ๗๗ (๘) ใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ควรบัญญัติให้เหมือนกันหรือไม่

มาตรา ๗๓

วรรคหนึ่ง

มาตรา ๗๓ (๔) ใช้ถ้อยคำว่า “ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” มาตรา ๗๓ (๕) ใช้ถ้อยคำว่า “ใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” ส่วนมาตรา ๘๒ (๒) ใช้ถ้อยคำว่า “หลักธรรมาภิบาลควบคู่กับการประกอบกิจการ” ควรบัญญัติให้เหมือนกันหรือไม่

มาตรา ๗๕

ควรเติมคำว่า “ต่อ” ในบรรทัดที่ ๓ ของ (๓) หน้าถ้อยคำว่า “การเปลี่ยนแปลง”

มาตรา ๘๔

ควรแก้ไขถ้อยคำในบรรทัดที่ ๔ ของ (๑) จาก “ด้วยการ” เป็น “โดย”

มาตรา ๑๑๗ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกัน

ควรเว้นวรรคระหว่างคำว่า “อาณัติ” กับ “มอบหมาย” เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

มาตรา ๑๓๕

วรรคสี่ มติของที่ประชุมร่วมกันตามวรรคสองให้ใช้เสียงข้างมากเป็นประมาณถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ควรตัดถ้อยคำว่า “เป็นประมาณ” ในมาตรา ๑๓๕ วรรคสี่ บรรทัดที่ ๑ และมาตรา ๑๒๑ วรรคสอง บรรทัดที่ ๑ ซึ่งน่าจะเป็นถ้อยคำที่เกินออกมา

มาตรา ๑๔๘ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก สตรี ~~ผู้สูงอายุ~~ ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากสภาผู้แทนราษฎรมิได้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด ทั้งนี้โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

มาตรา ๑๔๘ บรรทัดที่ ๖ ใช้ถ้อยคำว่า “หญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน” มาตรา ๘๖ วรรคสอง ใช้ถ้อยคำว่า “หญิงและชายเท่าเทียมกัน” ส่วนมาตรา ๓๐ วรรคสอง ใช้ถ้อยคำว่า “ชายและหญิง” ควรจะบัญญัติควรบัญญัติให้เหมือนกันว่าชายและหญิงหรือหญิงและชายหรือไม่

มาตรา ๑๕๕

วรรคสี่ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ต้องให้ผู้แทนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น ชี้แจงหลักการของร่างพระราชบัญญัติ และคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดด้วย

มาตรา ๑๕๕ วรรคสี่ บรรทัดที่ ๒ ใช้ถ้อยคำว่า “ผู้แทนประชาชน” ไม่สอดคล้องกับบรรทัดที่ ๔ ที่ใช้ถ้อยคำว่า “ผู้แทนของประชาชน” จะควรบัญญัติให้เหมือนกันหรือไม่ และควรตัดคำว่า “ใน” ในวรรคสี่ บรรทัดที่ ๑ ออกด้วย

มาตรา ๑๖๔

ควรตัดคำว่า “ใน” ออกจากข้อความในวรรคสาม วรรคห้า วรรคหก และวรรคเก้า

มาตรา ๒๒๖

(๑) วรรคสอง บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเลือกตามวรรคหนึ่ง ต้องมิใช่ผู้พิพากษาหรือตุลาการ และต้องไม่เป็นกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นในขณะเดียวกัน

ควรเติมคำว่า “องค์กร” ในบรรทัดที่ ๓ เป็น “ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรอื่นในขณะเดียวกัน” เพื่อให้ชัดเจนขึ้น

มาตรา ๒๓๑/๑

ควรตัดคำว่า “กระทำ” ของข้อความว่า “บุคคลดังกล่าวกระทำ” ในมาตรา ๒๓๑/๑ วรรคหนึ่ง บรรทัดที่ ๕ ออก เพราะเป็นคำที่เกินมา และควรแก้ไขข้อความว่า “ดังกล่าวนี้มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่มิคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง” ในวรรคสอง บรรทัดที่ ๖ และ ๗ เป็น “ที่ถูกยุบในขณะที่กระทำความผิดเป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งดังกล่าว” เพื่อให้สอดคล้องกับข้อความในมาตรา ๖๗ วรรคท้าย

มาตรา ๒๓๓/๑

ควรแก้ไขคำว่า “และ” ในบรรทัดที่ ๒ เป็นคำว่า “หรือ”

มาตรา ๒๓๕

วรรคห้า

ควรตัดคำว่า “ของ” หลังผู้ตรวจการแผ่นดิน ออก เพราะเป็นคำที่เกินมา

มาตรา ๒๓๗

ควรตัดคำว่า “หรือ” หน้าคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ในมาตรา ๒๓๗ (๑) (ก) บรรทัดที่ ๒ ออก เพราะมีถ้อยคำว่า “หรือราชการส่วนท้องถิ่น” หลังจากนั้นอยู่แล้ว และใน (๓) ควรเพิ่มคำว่า “รายงาน” หน้าถ้อยคำว่า “ผลการตรวจสอบ” เพื่อให้ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น

มาตรา ๒๔๒**วรรคสี่**

คณะกรรมการเห็นว่าข้อความในวรรคสี่บัญญัติไว้ถูกต้องครบถ้วนไม่มีข้อที่จะต้องแก้ไข อย่างไรก็ดี แต่กรรมการบางท่านมีข้อสงสัยว่าข้อความส่วนท้ายที่ว่า “มีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่าผู้นั้นกระทำความผิด” ซึ่งกรณีดังกล่าวทำให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งและต้องมีการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติคนใหม่แทนผู้ที่ต้องพ้นจากตำแหน่งไปนั้น เจตนารมณ์ของข้อความในวรรคสี่นี้ประสงค์จะให้บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นการชั่วคราว หยุดการปฏิบัติหน้าที่ และไม่มีผู้ใดทำหน้าที่แทนกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่พ้นจากตำแหน่งในห้วงเวลาที่มีการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติคนใหม่ ใช่หรือไม่ หากเป็นเช่นนั้นข้อความในวรรคสี่ก็ครบถ้วนแล้ว แต่หากไม่มีเจตนารมณ์เช่นนั้นก็ต้องแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในวรรคสี่ให้ชัดเจน

มาตรา ๒๔๕

ควรตัดถ้อยคำว่า “คราวละ” ในวรรคห้า บรรทัดที่ ๑ ออก เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๕ วรรคห้า และ ๒๔๗ วรรคสี่

มาตรา ๒๕๓

ควรตัดข้อความคำว่า “หรือตาย” ในมาตรา ๒๕๓ บรรทัดที่ ๒ ออก เพราะความตายก็เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งอยู่แล้ว

มาตรา ๒๕๖**วรรคหนึ่ง**

ควรแก้ไขข้อความที่ว่า “ผู้พิพากษาศาลฎีกาที่เกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ ๒๕๕๐” ในวรรคหนึ่ง บรรทัดที่ ๑ และ ๒ เป็น “ผู้พิพากษาในศาลฎีกาที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐”

วรรคสาม

ควรแก้ไขข้อความในวรรคสามเป็นดังนี้ “กฎหมายที่จะตราขึ้นตามวรรคหนึ่งและวรรคสองจะต้องมีบทบัญญัติให้ผู้ที่จะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใดในระยะเวลาสิบปีแรกนับแต่วันที่กฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ทายอดพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้นแบบฉบับใด และสามารถขอไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในปีงบประมาณต่อไปได้”

ทั้งนี้ เนื่องจากตำแหน่งผู้พิพากษาในศาลฎีกามีได้มีจำกัดเฉพาะผู้พิพากษาศาลฎีกา แต่ยังมีตำแหน่งอื่นอีกหลายตำแหน่ง และผู้พิพากษาศาลยุติธรรมมิได้เกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ โดยหลังจากนั้นกฎหมายบัญญัติให้เป็นผู้พิพากษาอาวุโสได้ต่อไป

อนึ่ง ควรแก้ไขข้อความว่า “ในมาตรานี้” ในวรรค ๔ (ตามที่ปรากฏในร่างรัฐธรรมนูญที่ได้รับมา) เป็น “ในวรรคสองและวรรคสาม” เพื่อให้ถูกต้อง (อย่างไรก็ตามหลังจากที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญมาเมื่อคืนวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ เวลา ๒๑.๐๐ นาฬิกา สภาร่างรัฐธรรมนูญได้มีมติให้แก้ไขเช่นนี้แล้ว)

มาตรา ๒๕๖/๑

ควรเพิ่มคำว่า “ผู้ทรงวุฒิ” หลังถ้อยคำว่า “กรรมการตุลาการศาลยุติธรรม” ในบรรทัดที่ ๑ และ ๒ เพื่อให้ชัดเจนขึ้น

นางสาวสโรชา โปธิวัฒน์

วิทยากร ๙ว. สำนักกรรมการ ๓

ผู้สรุปผลการประชุม